

แฮมมวอล เบกเกตต์ กับการตีความที่ไร้ขอบเขต

ชุตินา มณีวัฒนา

สาขาวิชาศิลปะการแสดง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
email address: chutima.ma@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้ได้รวบรวมการศึกษาและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ แฮมมวอล เบกเกตต์ (Samuel Beckett) นักเขียนรางวัล โนเบลสาขาวรรณกรรมของโลก ปี ค.ศ. 1969 ผู้ประพันธ์บทละครเรื่องชื่อ “Waiting for Godot” ผ่านมุมมองของนักวิชาการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจตัวตนและผลงานของเขามากยิ่งขึ้น โดยเนื้อหาประกอบด้วย ประวัติของเบกเกตต์โดยสังเขป และคุณลักษณะของผลงานของแฮมมวอล เบกเกตต์ ที่ได้สะท้อนผ่านกระบวนการทัศนศาสตร์วิชาการสายต่างๆ โดยเลือกนำมาอภิปราย 2 ศาสตร์ ได้แก่ 1. ปรัชญา (Philosophy) 2. วารณคดีและศิลปะ (Literature and Art)

คำสำคัญ: แฮมมวอล เบกเกตต์, ปรัชญา, วารณคดีและศิลปะ

Inexhaustible Interpretations of Samuel Beckett

Chutima Maneewattana

Department of Performing Arts, Suan Sunandha Rajabhat University
email address: chutima.ma@ssru.ac.th

Abstract

This article explores forms, characteristics and significance of the work of Samuel Beckett, a nobel prize writer in 1969 who wrote the prestigious “*Waiting for Godot*”. The introductory section begins with background information on him. Then, academic studies and perspectives, through a number of disciplines, on Beckett’s oeuvre are briefly discussed focusing on 2 major ones: 1. Philosophy 2. Literature and Art

Keywords: Samuel Beckett, Philosophy, Literature and Art

บทนำ

เป็นเวลาเกือบศตวรรษแล้วที่ผลงานของแซมมวล เบกเกตต์ ได้ถือกำเนิดขึ้นในโลกวรรณกรรมละครตะวันตก และได้ถูกแพร่หลายไปทั่วโลกในเวลาไม่นานต่อมา ผลงานเหล่านั้นประกอบด้วย นวนิยาย 11 เรื่อง บทละคร 5 เรื่อง บทละครสั้นๆ 15 เรื่อง บทละครวิทยุ 5 เรื่อง บทละครโทรทัศน์ 5 เรื่อง งานเขียนปกิณกะ บทความสั้น และงานด้านภาพยนตร์อีกจำนวนหนึ่ง ถึงแม้ว่าเบกเกตต์จะไม่ได้ผลิตงานไว้มากมายนักเมื่อเทียบกับนักเขียนคนอื่นๆ (และยิ่งเวลาผ่านไปเท่าไร ผลงานของเขาก็จะยิ่งมีขนาดสั้นลงทุกที) แต่เมื่อพิจารณาคุณภาพของงานแล้ว กล่าวได้ว่าเบกเกตต์ได้สร้าง ‘ความมหัศจรรย์’ ไว้ให้แก่วงการวรรณกรรมและวงการละครทีเดียว ด้วยกลวิธีการประพันธ์ที่แหวกแนว ต่อต้านขนบแบบเดิมๆ แต่เนื้อหาที่นำเสนอกลับลุ่มลึกระดับอภิปรัชญา (metaphysics) ส่งผลให้งานของเขาถูกขนานนามว่า “ดูยาก” และ “น่าเบื่อ” ในช่วงต้นๆ กระนั้นเมื่อเวลาผ่านไป ละครของเบกเกตต์กลับได้พิสูจน์ความเป็น “อมตะ” และได้รับการยอมรับในวงกว้างทั้งจากนักวิชาการ และผู้ชมทั่วไป เกิดมีการศึกษาวิจัยผลงานของเขาอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นในด้านกลวิธีการประพันธ์ การใช้ภาษา ศิลปะ และดนตรี อีกทั้งยังมีการศึกษาเปรียบเทียบกับแนวคิดทางวรรณคดีวิจารณ์สำนักต่างๆ อาทิ แนวคิดโมเดิร์นนิซึม (Modernism) แนวคิดโพสต์โมเดิร์นนิซึม (Postmodernism) แนวคิดดีคอนสตรัคชันนิซึม (Deconstructionism) ฯลฯ ไปจนกระทั่งการศึกษาเปรียบเทียบกับศาสตร์แขนงอื่นๆ ทั้งคณิตศาสตร์ ควอนตัมฟิสิกส์ (quantum physics) ทฤษฎีเคออส (chaos theory) ทฤษฎีทางจิตวิทยา (psychological theory) การเมือง ปรัชญา ศาสนา เป็นต้น

ประวัติโดยสังเขปของ Samuel Beckett (1906 - 1989)

แซมมวล เบกเกตต์ (1906-1969)
ที่มา : Hebden Bridge Festival (2005)

เบกเกตต์ เกิดเมื่อวันที่ 13 เมษายน 1906 ในครอบครัวชนชั้นกลาง ที่เมือง Foxrock ใกล้กรุง Dublin ประเทศสาธารณรัฐไอร์แลนด์ ในปี 1923-1927 เขาเข้าศึกษาที่ Trinity College เมือง Dublin ในสาขา Modern Languages (French & Italian) ด้วยปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง จากนั้น ได้ทำงานเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยอยู่ได้พักหนึ่ง ก่อนจะตัดสินใจเดินทางไม่เป็นหลักแหล่งไปทั่วยุโรป และอาศัยอยู่ที่ฝรั่งเศสจนวาระสุดท้ายของชีวิต

เบกเกตต์เป็นนักอ่านตัวยง เขาได้มีโอกาสรู้จักและสนิทสนมกับเจมส์ จอยซ์ (James Joyce) นักเขียนชื่อดังของยุโรป กล่าวได้ว่างานเขียนของเบกเกตต์ได้รับอิทธิพลจากจอยซ์มากที่สุด ครั้งหนึ่งขณะเดินอยู่บนถนนในกรุงปารีส (ในปี 1938) เบกเกตต์ถูกคนร้ายแทงเข้าที่ปอดจนอาการสาหัส แต่เมื่อตำรวจจับกุมคนร้ายได้ เบกเกตต์ถามถึงสาเหตุของการทำร้ายในครั้งนั้น เขากลับได้รับคำตอบว่า “ผมไม่ทราบครับท่าน” ว่ากันว่าคำตอบของคนร้ายจากเหตุการณ์นี้ กลายเป็นที่มาของแนวคิด และประโยคประจำของละครของเขาแทบทุกเรื่อง

ปี 1955 *Waiting for Godot* ผลงานที่สร้างชื่อของเขา ได้ถูกนำมาจัดแสดงที่ Théâtre de Babylone กรุงปารีส และนับได้ว่าเป็นผลงานชิ้นสำคัญที่สุดของเขา เบกเกตต์มักเขียนงานด้วยภาษาฝรั่งเศสก่อน และแปลด้วยตัวเองเป็นภาษาอังกฤษในเวลาต่อมา งาน

ของเบกเกตต์มักพูดถึงธรรมชาติภายในของมนุษย์ ที่ดูโดดเดี่ยว อ้างว้าง และมักใช้กลวิธีแบบเรียบง่าย น้อยชิ้น (minimalism) ควบคู่ไปกับการเสนอเรื่องตลกของสิ่งไม่น่ายินดี (gallows humour) บทละครที่มีชื่อเสียงของ เบกเกตต์เรื่องอื่นๆ ได้แก่ *Endgame* (1957) *Krapp's Last Tape* (1958) *Happy Days* (1960) *Play* (1963)

ในปี 1969 เบกเกตต์ได้รับรางวัลโนเบล สาขาวรรณกรรม ด้วยคำนิยามที่ว่า “สำหรับงานเขียนที่แหวกแนว ทั้งในรูปนวนิยายและบทละคร ที่ทำให้การนำเสนอความทุกข์ยากของมนุษย์สมัยใหม่ ได้รับการยกระดับให้สูงขึ้น” (แปลโดยผู้เขียน) (nobelprize.org: 2018) เบกเกตต์เสียชีวิตในปี 1989 ภายหลังจากมรณกรรมของภรรยาของเขาเพียง 6 เดือนเท่านั้น

เบกเกตต์กับปรัชญา (Beckett and Philosophy)

ปรัชญาเป็นหนึ่งในศาสตร์ที่ถูกนำมาวิเคราะห์งานของเบกเกตต์บ่อยที่สุด ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดของนักปรัชญายุคก่อนหน้าเบกเกตต์ อาทิ ดิมอคริตัส (Democritus) เรอเน เดการ์ต (René Descartes) จอร์จ วิลเฮล์ม ฟรีดริช เฮเกิล (Georg Wilhelm Friedrich Hegel) อาร์ทวร์ โชเพินเฮาเออร์ (Arthur Schopenhauer) ฟรีดริช นิทเชอ (Friedrich Nietzsche) และ อาร์โนลด์ กูลิงซ์ (Arnold Geulincx) หรือแนวคิดของนักปรัชญาร่วมสมัยกับเบกเกตต์ อาทิ มาร์ทีน ไฮเด็กเกอร์ (Martin Heidegger) ฌ็อง-ปอล ซาทร์ (Jean Paul Sartre) ซีโอดอร์ ออดอร์โน (Theodor Adorno) มีแชล ฟูโก (Michel Foucault) ฌาคส์ แดริดา (Jacques Derrida) ฌีเยส เดอเลอซ (Gilles Deleuze) และ อัลัน บาดิอู (Alan Badiou) หรือแม้กระทั่งแนวคิดของปรัชญาทางตะวันออก อาทิ ศาสนา маники (Manichaeism) พุทธศาสนา ศาสนาฮินดู แนวคิดลัทธิเต๋า (Taoism) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เบกเกตต์กลับดูเหมือนไม่เคยพอใจที่นักวิชาการพยายามอธิบายงานของเขาด้วยแนวคิดของนักปรัชญาใดๆ (รวมถึงการตีความของพวกนักวิจารณ์วรรณคดีอีกด้วย) ดังที่เขาเคยตอบกลับอย่างเจ็บๆ เมื่อครั้งให้สัมภาษณ์กับ Gabriel d' Aubarède ในปี 1961 ในคำถามที่ว่า ‘งานเขียนของคุณได้รับอิทธิพลจากแนวคิดทางปรัชญาหรือไม่?’ เบกเกตต์ตอบว่า

‘ผมไม่เคยอ่านงานพวกนักปรัชญาหรอก’

‘ทำไมล่ะครับ?’

‘ก็ผมไม่เข้าใจที่เค้าพูดซักอย่าง’

‘แต่ถึงยังไง คนก็สงสัยกันว่างานเขียนของคุณกำลังพูดถึงคำถามเกี่ยวกับการดำรงอยู่ตามหลักแนวคิดแบบอัตถิภาวนิยม (existentialists) นะครับ’

‘ไม่มีคำถามอะไรทั้งนั้นล่ะ ผมคงไม่ต้องมานั่งเขียนนิยายหรอก ถ้าผมจะอธิบายมันได้ด้วยภาษาแบบนักปรัชญาน่ะ’

(แปลโดยผู้เขียน, อ้างถึงใน D' Aubarède 1979: 215-6)

แต่เบกเกตต์ก็ทำในสิ่งที่ขัดแย้งกันเอง เมื่อหลายปีต่อมา เขาได้กล่าวเป็นนัยถึงแนวปรัชญาของดิมอคริตัส (Democritus) ว่ามีสะท้อนอยู่ในงานของเขา ในตอนที่เขียนจดหมายถึง Sighle Kennedy ลงวันที่ 14 มิถุนายน 1967

‘ถ้าผมจำเป็นต้องทำในสิ่งที่ไม่อยากจะทำ คือศึกษางานตัวเอง จุดที่ผมจะเริ่ม น่าจะเป็นคำกล่าวที่ว่า ‘ความไม่มีอะไรนั้นจริงยิ่งกว่า’ (“naught is more real”)... แล้วก็ ‘คุณไม่ได้มีความหมายอะไรเลย’ (“Ubi nihil vales”)... ทั้งสองความคิดนี้อยู่ในนิยายเรื่อง Murphy ของผม และมันก็ฟังดูไม่ค่อยจะรู้เรื่องเลยนะ

(แปลโดยผู้เขียน, อ้างถึงใน Kennedy 1971: 300)

จากข้อความของเบกเกตต์ในจดหมายนั้น นักวิชาการได้พากันโยงไปถึงแนวคิดของนักปรัชญา 2 คน ได้แก่ 1) Democritus of Abdera (นักปรัชญายุคก่อนโซเครตีส ที่มีชีวิตในช่วง 460 ถึง 385 ปี ก่อนคริสตกาล) โดยแนวคิดของเขาคือ ‘naught is more real

than nothing' ('ความไม่มีอะไร' นั้นจริงกว่า 'การไม่มีอะไร' - ผู้เขียน) และ 2) Arnold Geulincx (1624 - 1669) (นักปรัชญาชาวเบลเยียม หนึ่งในผู้ศึกษาแนวทางของ René Descartes) เขามีแนวคิดสำคัญที่ว่า 'Ubi nihil vales, ibi nihil velis' (เมื่อคุณไม่ได้มีความหมายอะไร คุณก็ไม่ควรจะต้องทำอะไรให้มากนัก - ผู้เขียน) (Pothast, 2008: 93) ดังนั้นการปฏิเสธว่าเขาไม่ได้ต้องการจะสื่อสารแนวคิดใดๆ ทางปรัชญาในงานของเขาก่อนหน้านี้ จึงดูจะไม่ใช่ว่าความจริง อันที่จริงแล้ว นักวิชาการกลับเถียงว่า 'น่าจะเป็นเรื่องยากกว่าด้วยซ้ำ ถ้ามองจะไม่เห็น "ปรัชญา" ในงาน ของเบก เกตต์' ดังที่ John Calder กล่าวเปรียบเทียบถึงการปฏิเสธความยิ่งใหญ่บางอย่างในตนเองของเบกเกตต์กับวอลแตร์ (Voltaire) ที่ว่า

วอลแตร์มองว่าตัวเองเป็นนักเขียนนิยาย กวี นักการละคร และนักประพันธ์โอเปร่า แต่ผู้คนส่วนใหญ่ทุกวันนี้กลับเห็นว่าเค้าเป็นนักปรัชญา ผมว่าตรรกะนี้ คล้ายกันกับชีวิตของแซมมวล เบกเกตต์

(แปลโดยผู้เขียน, Calder 2001: 1)

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่านี่เป็นเครื่องพิสูจน์ถึงความเป็น "สากล" ที่ปรากฏในผลงานของเบกเกตต์ได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ แม้เจ้าตัวเองจะปฏิเสธว่างานของเขาไม่ได้เกี่ยวข้องกับปรัชญา (ทั้งโดยตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจก็ตาม) แต่เมื่อตัวงานปรากฏต่อสาธารณะ และผู้อ่านงานสามารถเชื่อมโยงไปถึงแนวคิดของนักปรัชญาสกุลต่างๆ ที่มีอยู่หลากหลายแขนงแล้วนั้น ย่อมเป็นเครื่องสะท้อนว่า 1. ตัวผู้เขียนมีคลังทรัพยากรภายใน ที่สะสมอยู่แล้วจากการศึกษาปรัชญาสำนักต่างๆ อย่างลุ่มลึก ดังนั้นแม้จะไม่ได้ตั้งใจสื่อสาร แต่ความรู้ที่ซ่อนอยู่ภายในเหล่านี้ยังคงปรากฏในตัวงานได้ (ท่านสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากประวัติของเบกเกตต์ในหนังสือ Damned to Fame ของ James Knowlson ที่พิสูจน์ให้เห็นว่าเขาเป็นนักอ่านและ นักคิดด้วย) 2. หากแม้เบกเกตต์จะไม่ได้ตั้งใจสื่อสารปรัชญา แต่ "ความจริง" ที่ถูกถ่ายทอดผ่านผลงาน เป็นความจริงในระดับเดียวกันกับที่นักปรัชญาของโลกใช้ เพื่อตั้งคำถามและหาคำตอบของชีวิต จึงส่งผลให้ประเด็นสำคัญที่นำเสนอขึ้นสอดคล้องและลุ่มลึกไม่แพ้กัน กล่าวโดยสรุปก็คือ ผลงานของแซมมวล เบกเกตต์นั้น นับเป็นงาน "ปรัชญา" ในรูปแบบของศิลปะการละครและงานนวนิยายนั่นเอง

เบกเกตต์กับวรรณคดีและศิลปะ (Beckett and Literature & Art)

ในมุมมองของนักวรรณคดีวิจารณ์ ผลงาน ของเบกเกตต์คือการ 'ปฏิวัติวงการ' ที่สามารถทำให้คนดูรู้สึกช็อคและสนใจใคร่รู้ได้พร้อมๆ กัน จากการศึกษาของ Steve Coots (2001: 62) เขาตั้งข้อสังเกตว่า เบกเกตต์ไม่ได้แค่สร้างงานที่ใหม่แบบพลิกรูปแบบเดิมๆ เท่านั้น แต่เขาได้เชื่อมโยงงานอวองการ์ด (avant-garde) ในยุโรป (ซึ่งเกิดขึ้นช่วง ทศวรรษที่ 1920s) มาสู่งานละครกระแสหลัก (mainstream theatre) ได้อีกด้วย ดังนั้น ละครของเบกเกตต์จึงเข้าถึงผู้ชมได้ในวงกว้าง ทั้งนี้ เบกเกตต์ได้นำเอาองค์ประกอบต่างๆ ที่น่าสนใจของศิลปะหลากหลายแขนงมาสู่ละครเวที เขาได้สลายขอบเขตของละครแนวต่างๆ (blure genres) ด้วยการผสมผสานทุกอย่างเข้าด้วยกัน Coots สรุปว่า งานของเบกเกตต์นั้นเปรียบเสมือน 'ภาพวาดที่เคลื่อนไหวได้' 'ละครใบ้ที่มีเสียง' หรือ 'บทละครที่มีการลงสีทางศิลปะ' ซึ่งเป็นการทำงานประสานกันระหว่าง 'ตัวหนังสือ' 'ภาพ' และ 'เสียง' นอกจากการผสมรูปแบบของละครและศิลปะต่างๆ เข้าด้วยกันแล้ว เบกเกตต์ยังทำให้ความโศก (the tragic) มาอยู่ในตำแหน่งเดียวกับความตลกขบขัน (the comic) โดยปล่อยให้อารมณ์ทั้ง 2 ขั้ว ผลัดกันทำหน้าที่ได้อย่างแยบยลอีกด้วย

นักวิชาการได้พยายามจัดประเภท หาคำจำกัดความ รวมถึงตั้งฉายา ผลงานของเบกเกตต์ไว้หลายขนานด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น Theatre of the Absurd (ละครแนวแอบเสิร์ด) โดย Martin Esslin ในปี 1961 Theatre of Mind (ละครแห่งจิต) โดย Yasunari Takahashi ในปี 1982 Literary Apophaticism (หมายถึง วรรณกรรมที่นำเสนอความรู้ของพระเจ้า ด้วยวิธีการปฏิเสธพระเจ้า - ผู้เขียน) โดย Sandra Wynands ในปี 2007 Theatre of Inadequacy (ละครแห่งความขาดแคลน) โดย Andrew Stott ในปี 2005 Minimalist Art (ศิลปะมินิมอลลิสม์) โดย The Oxford Encyclopedia of American Cultural and Intellectual History ปี 2013 Reductionist Art (ศิลปะแห่งการลดทอน) โดย Gerhard Hauck ในปี 1992 A link between modernist and postmodernist art (การเชื่อมโยงศิลปะโมเดิร์นนิสม์กับโพสต์โมเดิร์นนิสม์) โดย Steve Coots ปี 2001 และอื่นๆ ส่วนตัวเบกเกตต์เอง เขาเคยเขียนจดหมายเป็นภาษาเยอรมัน ไปหาเพื่อนชื่อ Axel Kaun ลงวันที่ 9 กรกฎาคม ค.ศ. 1937 โดยเขาเรียกผลงานของตัวเองว่า 'Literatur des Unworts'

(a literature of the unword - วรรณคดีของสิ่งไร้ถ้อยคำ - ผู้เขียน) (ดูเพิ่มเติมที่ The Letters of Samuel Beckett, Volume I: 1929-1940, 2009: 515) ซึ่งจากการเรียกเช่นนี้ Sandra Wynands (2007: 17) ได้ขยายความว่าเบกเกตต์กำลัง “พยายามนำเสนอสิ่งที่ไม่มีความหมาย หรือถ่ายทอดสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายทอดได้”

งานของเบกเกตต์เป็นที่กล่าวขานกันว่า สร้างความงุนงง (perplexing) เต็มไปด้วยปริศนา (enigmas) และแหวกขนบ (unconditional) แต่ไม่ว่าจะถูกถามเรื่องความหมายสักเท่าไร เบกเกตต์ก็จะปฏิเสธเสมอๆ ที่จะอธิบายตัวงานของเขาแก่ใคร แม้แต่กับแก่นักแสดงของเขาเองก็ตาม อีกทั้งยังไม่ยอมรับการตีความใดๆ ที่อ้างตัวว่าเป็นการอธิบายความคิดของผู้ประพันธ์ (authorial interpretation) (Uchman, 2013: 371) ดังที่มีคนมักตีความว่า Godot ในละครเรื่อง Waiting for Godot ของเขา ก็คือ God หรือพระเจ้านั่นเอง แต่เบกเกตต์กลับตอบว่า ‘ถ้าผมจะบอกว่า Godot คือพระเจ้านะ ผมก็คงเรียกเค้าว่าพระเจ้าแล้วละ’ (อ้างถึงใน Bair, 1978: 382-3). นักวิชาการด้านศิลปะการละคร Simon Jones (สัมภาษณ์: 25 มีนาคม 2011) ได้อธิบายเพิ่มเติมในประเด็นนี้ไว้ว่า หากศึกษาจากประวัติศาสตร์แล้วงานของเบกเกตต์ค่อนข้างมีความลึกลับกว่าสมัยของเขา ลักษณะของงานแบบเบกเกตต์ ต่อมาได้ถูกเรียกว่าเป็นงานแนว ‘open work’ หรือแนว ‘open text’ ซึ่งผู้อ่านสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก งานเขียนของ Umberto Eco (ผู้เขียนหนังสือที่ชื่อ The Open Work ในปี 1962) Roland Barthes (ผู้เขียนหนังสือที่ชื่อ Death of The Author ในปี 1968) และ Hans Robert Jauss (ผู้ก่อตั้งทฤษฎี Reception Theory ในช่วงปลายทศวรรษ 1960s) Umberto Eco ได้อธิบายคำว่า ‘open work’ ว่าหมายถึงงานที่เปิดกว้างสำหรับการตีความอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นตัวงานจึงเป็นการ “เปิด” ต่อการอ่านอย่างไร้ขอบเขต ดังนั้น ถึงแม้ว่าเค้าจะปฏิเสธตลอดเวลาที่ใครจะตีความงานของเขา (Adorno 1982: 121) แต่ตัวงานนั้นเองกลับกระตุ้นให้คนตีความไปได้โดยไม่สิ้นสุด

สรุป

กล่าวโดยสรุป เบกเกตต์นับเป็นนักการละครที่ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของโลก เพราะผลงานของเขายังคงมีอิทธิพลต่องาน ยุคหลังๆ มาอย่างต่อเนื่อง เบกเกตต์มีความลึกลับในสมัยของตัวเอง เขาสร้างงานที่แปลกและท้าทายต่อทุกชนบที่เคยมิ หากแต่กลับเป็น “อมตะ” และ “สากล” เพียงพอที่จะสื่อสารผ่านเวลามากกว่าครึ่งศตวรรษ และข้ามเขตแดนทางวัฒนธรรมไปทั่วโลกอย่างแพร่หลาย บทประพันธ์ *Waiting for Godot* อันเลื่องชื่อของเขา นับได้ว่าเป็นละคร “คลาสสิกสมัยใหม่” ชิ้นสำคัญ และยังได้รับการลงคะแนนเสียงให้เป็น ‘the most important play of the 20th century in English’ ซึ่งสำรวจโดย National Theatre ของประเทศอังกฤษ โดยการสอบถามจากนักเขียนบท ผู้กำกับการแสดง และนักการละครมืออาชีพ กว่า 800 คน (รองลงมาได้แก่ *Death of a Salesman* [ของ Arthur Miller] และ *Streetcar Named Desire* [ของ Tennessee Williams] ตามลำดับ)

ถึงแม้งานของเบกเกตต์จะถูกกล่าวขานในทางลบว่า “ดูยาก” “น่าเบื่อ” “ไม่เข้าใจ” “ซับซ้อน” แต่ก็เป็นเรื่องแปลกที่ ยิ่งผ่านเวลาไปเท่าไร ผลงานเหล่านี้กลับถูกนำมาทำซ้ำ และนำไปศึกษาต่อ เพื่อค้นคว้าหาคำตอบอย่างกว้างขวางไม่รู้จบสิ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสิ่งที่เบกเกตต์ทำคือการต่อต้านความคิดที่ว่าผู้เขียนจะต้องมีเป้าหมายในการสื่อสารที่ชัดเจนตายตัว (authorial intent) เขาปฏิเสธความแน่แท้แน่นอน (definiteness) ในโลกใบนี้ และไม่เชื่อว่าภาษาและสรรพสิ่งจะมีเพียงความหมายเดียว (single meaning) เท่านั้น ดังนั้นบทละครของเขาจึงนำเสนอความไม่ชัดเจนของการสื่อสาร แต่กลับสะท้อนความจริงในระดับจุลภาค แทรกลงไปในทุกอนุของสภาวะที่เกิดขึ้นกับตัวละคร บทละครของเขา ปราศจากความแน่นอน แต่กลับนำเสนอเพียงความเป็นไปได้ (possibility) และที่สำคัญเขาระตุ้นให้ผู้ชมมีประสบการณ์กับผลงานที่ชม โดยน่าจะพาไปสู่ ‘ความหมายที่ไร้ขอบเขต’ (indefinite meaning) ตั้งแต่เริ่มสัมผัสมัน

เอกสารอ้างอิง

Calder, J., 2001. *The Philosophy of Samuel Beckett*. London: Calder.

Coots, S., 2001. *Samuel Beckett: A Beginner's Guide*. London: Hodder & Stoughton.

D' Aubarède, G., 1979. “Interview with Beckett (1961): Les Nouvelles Littéraires”. In: L. Graver and R. Federman, eds.

Samuel Beckett, the critical heritage. London, Routledge & Kegan Paul. p.215-216. Hebden Bridge Arts Festival. 2005. Retrieved March 12, 2012, from

<http://www.hebdenbridge.co.uk/festival/2005/index.html>

Jones, S., 2007. “Beckett and Warhol, Under the Eye of God”. *Performance Research*, 12(1), pp.94-102.

Kennedy, S., 1971. *Murphy's Bed: A Study of Real Sources and Sur-real Associations in Samuel Beckett's First Novel*. Cranbury, NJ: Associated University Presses.

Knowlson, J. ed., 1993. *The Theatrical Notebooks of Samuel Beckett. Volume 1: Waiting for Godot*. London: Faber and Faber.

-----, 1996. *Damned to Fame: The Life of Samuel Beckett*. London: Bloomsbury.

Maneewattana, C. 2014. *Reading Samuel Beckett in the Light of Buddhism: A Case Study in the Tradaptation of Waiting for Godot into a Thai Buddhist Context*. Ph.d. University of Bristol.

Schneider, A. 1975. *Any way you like, Alan: working with Beckett*. TQ. Theatre Quarterly. 5 (November), pp.35-6.